

N:o 9.

Ank. till Riksd. kansli den 10 april 1888, kl. 1 e. m.

*Utlåtande, i anledning af motioner om anskaffande af eget hus
för Riksbankens afdelningskontor i Jönköping.*

Till bankoutskottet hafva hänvisats tvenne härom vid innevarande riksdag väckta motioner, den ena (n:o 22) afgifven inom Första Kammaren af herr *v. Strokirch*, som hemställer om inköp af tomt och uppförande derå af en byggnad för nämnda kontor, och den andra inom Andra Kammaren (n:o 137) af herr *F. G. Sandwall*, hvilken föreslår inköp af byggnad eller byggnadsplats för samma ändamål; och hafva af motionärerna såsom skäl för deras framställning hufvudsakligen anförts den olämpliga beskaffenheten af kontorets nuvarande lokal och svårigheten att i Jönköping, som vore till största delen bebyggd med trähus, kunna, så vidt ej dryga utgifter bland annat för erforderliga inredningsarbeten skulle blifva dermed förenade, få hyra någon ändamålsenlig lägenhet, som erbjöde nödig trygghet mot eldfara.

Öfver berörda förslag har utskottet inhemtat fullmäktiges i riksbanken yttrande. Vid afgifvande af sådant hafva fullmäktige bifogat ett utlåtande af styrelsen för ifrågavarande afdelningskontor, uti hvilket bemälda styrelse, med närmare redogörelse för beskaffenheten af kontorets lokal samt de olägenheter, som både för kontorets rörelse och tjänstemannapersonalen

äro med densamma förenade, instämt i motionärernas åsigt om svårigheten att få hyra annan fullt lämplig lokal samt förklarar sig anse det vara med riksbankens intresse förenligt, att egen fastighet för kontorets räkning förvärfvas.

Beträffande härvid de i motionerna framställda alternativa förslag om inköp antingen af ett välbeläget stenhuss eller af tomt för uppförande af en byggnad derå, har styrelsen anført, att ett välbeläget, solidt uppfördt stenhuss för ifrågavarande ändamål möjligen skulle kunna förvärfvas, men att, då detsamma ej lärer kunna inköpas under ett pris af 125,000 kronor, hvilken summa syns styrelsen allt för stor, och då en fullt ändamålsenlig kontorslokal näppeligen torde kunna vinnas genom omändring af till bostadsvåningar och butiker inredda lägenheter, samt svårighet utan tvifvel skulle uppstå för kontoret, sedan fastigheten kommit i dess ego, att draga tillräcklig afkastning af de till fastigheten hörande lägenheter, som för kontorets räkning ej behöfde tagas i anspråk, styrelsen för sin del ansåge, att något afseende ej borde fästas å motionen om inköp af byggnad för kontorets räkning;

hvarjemte styrelsen, i fråga om det andra alternativet, dels upplyst, att lämplig, välbelägen tomt torde kunna inköpas till ett pris, varierande, på grund af tomternas läge och beskaffenhet, mellan 20 à 30,000 kronor, samt att kostnaden för uppförandet af ett stenhuss af tillräcklig storlek, under nuvarande billiga konjunkturer, icke borde komma att öfverstiga 32 resp. 40,000 kronor, dels ock föreslagit en tomt, som för närvarande syntes styrelsen vara den lämpligaste för anbringande derå af en byggnad för kontorets räkning; och skulle denna fastighet kunna förvärfvas till ett pris af 30,000 kronor eller möjligen något derunder, från hvilket belopp dock kunde afräknas omkring 4,000 kronor för materialet af den å tomten befintliga stenbyggnaden m. m. äfvensom 2 à 3,000 kronor, som försäljning af en del af tomten skulle kunna inbringa.

För egen del hafva fullmäktige, med förklarande att afdelningskontorets i Jönköping nuvarande lokals beskaffenhet, såsom menlig för personalen och hinderlig för kontorets skötande på behörigt sätt, ovilkorligen manade till anskaffande af annan lägenhet för kontoret, yttrat följande: »Förhyrandet af lämplig sådan är, såsom ock visade sig, då lokal för några år sedan måste anskaffas för att kontoret skulle i rättan tid kunna öppnas, förenadt med stora svårigheter, enär Jönköpings stad till allra största delen är bebyggd med trähus, och, äfven om lokal kunde erhållas i hus af sten, skulle sådant antagligen komma att medföra den olägenhet, att riksbanken

ej blefve ensam innehafvare af huset i fråga. I likhet med kontorets styrelse anse fullmäktige ej heller vidare afseende böra fästas vid förslaget om inköp för nämnda kontors räkning af en färdigbyggd fastighet, hvarför kostnaderna i anseende till det sannolika behovet af förändringar i inredning och anbringande af kassahvalf m. m. antagligen blefve jämförelsevis betydliga.

Deremot, och då å andra sidan äfven Riksbankens kontor i orterna, såsom afsedda ej för kort tid utan för framtiden, torde böra efter hand, på sätt redan å flera ställen skett, erhålla eget hus, vill det synas fullmäktige välbetänkt att bygga ett sådant för riksbankens kontor i Jönköping, synnerligast under nuvarande förhållanden, då priset å byggnadsmaterial och arbetskrafter ställer sig lågt, och då i längden det torde visa sig, att det blifver billigare eller åtminstone fördelaktigare att anskaffa egen lokal än att begagna förhyrd sådan. Fullmäktige, som dock ej anse skäl vara för handen ledande dertill, att Riksdagen skulle i ärendets nuvarande skick och, utan att tillfälle till ytterligare underhandlingar i ämnet gäfves, bestämma sig för någon viss plats eller tomt, då möjligen en ännu lämpligare och billigare sådan, än den styrelsen föreslagit, skulle kunna förvärfvas, få för den skull och med särskild hänsigt till angelägenheten att frågan om ny lokal för Jönköpingskontoret, hvilket icke har att förfoga öfver sin nuvarande lokal längre än till den 1 oktober 1890, varder snart ordnad, på sådant sätt tillstyrka bifall till hvad motionärerna föreslagit, att fullmäktige hemställa om bemyndigande att få inköpa en lämplig och välbelägen tomt i Jönköping samt att derå låta uppföra en för kontoret derstädes ändamålsenlig byggnad för en kostnad i ett för allt af *omkring* 60,000 kronor. Härvid hafva fullmäktige velat för jämförelse erinra, att för uppförande af ett envåningshus för kontoret i Östersund anvisades 44,000 kronor, oberäknadt hvad som åtgick för anskaffande af tomt, samt att styrelsen för Jönköpingskontoret vitsordat, hvad jemväl af vederbörande stadsbyggmästares utlåtande bestyrkts, att ett fullt lämpligt bankhus kunde byggas för ett pris af 32 resp. 40,000 kronor. För den händelse Riksdagen ej skulle vara sinnad på en gång lemna sådant vidsträckt bemyndigande, som sålunda föreslås, skulle detsamma visserligen kunna inskränkas till uppdrag för fullmäktige att inköpa tomt för ändamålet och att till nästa Riksdag afgifva yttrande och förslag i fråga om densammes bebyggande, men då derigenom svårligen kunde medhinnas uppförande af ett bankhus före utgången af den tid, som, enligt hvad här ofvan blifvit meddeladt, af talet om den nu förhyrda lokalen omfattar, hafva fullmäktige jemväl med

afseende å lokalens otillfredsställande beskaffenhet ansett ett bifall till deras hemställan om vidsträcktare fullmagt vara företrädesvis önskligt.»

Vid pröfning af detta ärende har utskottet funnit behovet af en annan och lämpligare lokal för afdelningskontoret i Jönköping vara till fullo ådagalagd; och då af de meddelade upplysningarna framgår, att dels svårigheter möta mot att kunna i Jönköping få förhyra en till banklokal tjenlig lägenhet, dels ock inköp af ett redan färdigt hus, äfven om ett sådant kunde erhållas, utan tvifvel skulle, med de anordningar i och för kassahvalf och öfriga inredningsarbeten, som erfordras innan detsamma blefve för ändamålet lämpligt, komma att medföra betydliga kostnader, har utskottet, om ock ej i allo delande den af fullmäktige uttalade åsigt, att riksbankens afdelningskontor i orterna böra erhålla eget hus, ansett sig ega skäl biträda förslaget om anskaffande af en passande, välbelägen tomt i Jönköping för uppförande derå af en byggnad för riksbankens kontor derstädes, helst, med den betydelse nämnda stad eger i handels- och industri- med flera hänseenden, någon anledning till antagande, att indragning eller förflyttning till annan ort af nämnda kontor ej torde förefinnas. Då vidare prisen på byggnadsmaterial och arbete för närvarande ställa sig billiga, och önskligt vore, att, enär kontoret ej förfogar öfver sin lokal längre än till den 1 oktober 1890, dessförinnan annan sådan vore för kontoret beredd, tvekar utskottet ej att tillstyrka meddelande åt fullmäktige af den vidsträcktare fullmagt i och för ordnande af omförmälda angelägenhet, hvarom de anhållit, förvissadt som utskottet är, att fullmäktige med erforderlig omsigt och iakttagande af riksbankens bästa komma att fullgöra det uppdrag härutinnan, som kan varda dem lemnadt. Beträffande deremot det för berörda ändamål erforderliga anslag har, då de meddelade upplysningarna synas gifva vid handen, att en fullt passande tomt och byggnad torde kunna anskaffas till ett pris ej öfverstigande 60,000 kronor, utskottet ansett det lämpligare om, såsom i dylika fall plägat vara vanligt, anslaget bestämes till högst det belopp, som beräknades blifva behöfligt, än att berättiga fullmäktige använda ungefärligen samma belopp, ett bemyndigande, som genom sin mer sväfvande och obestämda form lätt kan gifva anledning till väsentligen olika tolkning.

I enlighet härmed får utskottet sålunda på det sätt tillstyrka motiönärernas förslag, att utskottet hemställer,

det fullmäktige i riksbanken må bemyndigas inköpa en lämplig och väl belägen tomt i Jönköping samt

att för riksbankens afdelningskontor derstädes låta å densamma uppföra en ändamålsenlig byggnad af sten för en kostnad i ett för allt af högst 60,000 kronor.

Stockholm den 10 april 1888.

På bankoutskottets vägnar:

G. S. Åkerhielm.

Herrar *O. Andersson* och *A. Svensson* hafva begärt få antecknadt, att de icke deltagit i detta ärendes slutliga behandling inom utskottet.
